

Innledning

- Norge, som et land som har blitt rik på olje og gass, har et særlig ansvar for å bruke store ressurser på å utvikle CO₂-håndteringsløsninger.
- Regjeringen satser offensivt på CO₂-håndtering. Norge ligger i front internasjonalt når det gjelder teknologiutvikling og konkrete prosjekter på CO₂-håndtering. Dette er en posisjon Norge skal holde framover.
- CCS et av de aller viktigste og mest effektive klimatiltak. Iflg IEA kan så mye som 22-28% av verdens CO₂-utslipp reduseres ved hjelp av CO₂-fangst – og lagring.
- (Vi jobber også internasjonalt jfr Bali CDM diskusjon, deltar i Carbon Sequestration Leadership Forum (USA initiativ), ZET (EU); North Sea Basin task force (Norge-UK, nå ønsker også Nederland og Tyskland å delta, har deltatt og deltar aktivt i prosessen internasjonalt hvor IEA skal komme med råd til G8 om CCS). Her arbeider for at CCS skal bli et viktig klimaavbøtende tiltak internasjonalt.)
- I går besøkte jeg også Fortums kullkraftverk i Stockholm hvor norsk teknologi fra Sargas testes ut med foreløpig svært gode resultater.
- Dette er krevende, høyteknologiske prosjekter. Noen later som om dette er enkelt, men det er det ikke. Men vi skal klare det.
- Det er illustrerende for hvor krevende disse prosjektene er når Aftenposten i dag varsler at planen om utslippsfritt kullkraftverk i Illinois i USA trolig blir utsatt fordi det blir for dyrt og prisen er doblet.
- I Norge er det full enighet om at CO₂-håndtering er svært viktig verktøy for å håndtere klimautfordringene. Jeg blir derfor oppgitt over det spillet noen bedriver rundt de viktige CO₂-prosjektene på Kårstø og Mongstad. Jeg reagerer på at noen avviker i disse store, kompliserte prosjektene beskrives som at hele prosjekter er i fare eller utsatt.
- Nå må bruke mindre krefter på spill og mer krefter på å nå våre viktige mål: Å etablere spennende fullskala CO₂-fangstanlegg på Kårstø og Mongstad med transport lagring i løpet av få år.
- Norge har allerede investert store summer i forskning og utvikling på CO₂-håndtering, og milliardene vil trille de neste årene. Og det er det verdt! På statsbudsjettet neste år er det avsatt 1,1 mrd kr til CO₂-håndtering. NVE-rapporten indikerer at Kårstø har en prislapp, inkludert drift, på ca 10 mrd kr. Mongstad vil kunne bli i samme størrelsesorden.

Kårstø

- Går etter planen, dvs at fullskala fangst, transport og deponering skal være på plass i 2011/2012.
- Svært viktig læringseffekt i å oppskalere et aminrenseanlegg for gasskraftverk.
- Fristen for å melde interesse for å bygge fangstannlegget for CO2 er tidlig i januar 2008. Aktører med teknologi av ulik modenhetsgrad får mulighet til å prekvalifisere seg. Det innebærer at både norske og utenlandske aktører kan melde sin interesse.
- Investeringsbeslutningen skal tas av regjeringen høsten 2009.

Mongstad:

- Går i hovedsak etter planen. Dvs at fullskala fangst, transport og deponering skal være på plass i 2014. La meg gjøre det klinkende klart: Det er sjølsagt uaktuelt at CO2 fra fullskala-anlegget ikke blir deponert.
- Testsenteret på Mongstad, som skal fange 10% av CO2-en, etableres i 2011. Skal teste ut flere teknologier. En vesentlig del av løsningen for at CCS skal lykkes, er å få ned kostnadene og energiforbruket forbundet med fangstleddet i kjeden. Her blir Mongstad testsenteret svært viktig!
- La meg oppsummere hva som er endringen i Mongstad-prosjektet: Testsenteret etableres i 2011 og ikke 2010 som planlagt. CO2 fra testanlegget vil ikke bli deponert – dette er 100 000 tonn CO2 i 3-4 år.

Transport og lagring:

- Transport og deponering er en viktig del av Kårstø – og Mongstad-prosjektene. Det skal komme permanente rørløsninger for transport til undersjøiske formasjoner hvor CO2 skal deponeres for all fremtid. Gassnova, Gassco og OD jobber for fullt med planleggingen av dette.
- Da avtalen med Statoil om Mongstad ble inngått i oktober i fjor, hadde vi ikke kunnskap om kostnadene knyttet til en midlertidig transportløsning for CO2 fra testsenteret – altså 100 000 tonn CO2 i året. Det ble umiddelbart iverksatt arbeid for å utrede både testanlegget for CO2-fangst og den midlertidige transport- og lagringsløsningen.
- Gassco og Gassnova har utredet flere løsninger, bl.a. skipstransport til Melkøya og Sleipner. Da jeg startet som OED-minister var den antatte prislappen på midlertidig transport 1,8 mrd kr. I løpet av de siste ukene har vi fått faglige rapporter på at prislappen er 3 mrd kroner.
- Rundt 3 mrd kroner for en løsning for ca 100.000 tonn CO2/år frem til fullskalaanlegget på Mongstad er på plass i 2014, gir en transport- og deponeringskostnad på omlag 7.500 kr/tonn. For denne summen kan vi kjøpe

kvoter for 19 mill tonn ute. En midlertidig transportløsning i 3-4 år vil ikke gi teknologiutvikling eller infrastruktur vi kan bruke senere.

- Vi har også vurdert grundig å forsere tidsløpet for fullskala rørtransport. Dette er ikke forsvarlig fordi vi da ikke ville få nok tid til planlegging av dette store prosjektet og kartlegging av havbunnen og de formasjonene som er aktuelle å lagre CO2 i. Johansen-formasjonen, som er ett av lagringsalternativene, er eksempelvis ikke godt kartlagt. I tillegg ville det blitt svært dyrt å kjøpe seg frem i køen for stålleveranser, leggefartøy og fartøy for å kartlegge havbunnen.
- Rør og deponi skal være på plass når fullskala renseanlegg settes i drift. Men vi må først utrede hvor rørene skal gå, hvilke steder som skal knyttes på og hvor CO2 skal deponeres.

Forum for CO2-håndtering

- Jeg tar i dag initiativ til å opprette et forum for CO2-håndtering med representanter fra opposisjonen på Stortinget, miljøbevegelsen, forskningsmiljøet og næringslivet. Jobber med hvem vi vil invitere nå, første møte rett over jul.
- Forumet skal skygge prosessen med å utvikle teknologi og konkrete prosjekter knyttet til CO2-håndtering. I tillegg ønsker vi at medlemmene av forumet skal bidra som ambassadører for CO2-håndtering internasjonalt.
- CO2-forumet skal holdes orientert om dette viktige arbeidet og bidra til at vi nå forener våre krefter for å holde fokuset på våre viktige prosjekter.

La meg slutte der jeg startet: Jeg vil holde fokus på det som er riktig og viktig: Nemlig CO2-håndtering som verktøy for å møte klimautfordringene. Får vi ikke denne teknologien på plass raskt vil vi ikke greie å stoppe temperaturøkningen.